



Iran - China

Chamber of Commerce and Industries

اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین

بولتن خبری روزانه

۳۰ خرداد ۱۴۰۵

اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین



بولتن خبری روزانه اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین

مورخ ۳۰ خرداد ۱۴۰۵

فهرست

- ۱- نیاز به فرماندهی واحد برای سیاستگذاری متمرکز در حوزه روابط با چین
- ۲- افزایش ۱۲۰ درصدی واردات بدون تعرفه پس از آغاز عملیات گمرکی ویژه در سراسر جزیره منطقه آزاد تجاری هاینان
- ۳- شانگهای میزبان کنفرانس جهانی هوش مصنوعی ۲۰۲۶
- ۴- رقابت شرکت‌های چندملیتی برای تبدیل شدن به "شریک نوآوری چین"
- ۵- از آزمایشگاه تا پرده نقره‌ای؛ شتاب‌گیری صنعت علمی-تخیلی چین
- ۶- اقتصاد چین؛ نیرویی تثبیت‌کننده در جهانی بی‌ثبات

نیاز به فرماندهی واحد برای سیاستگذاری متمرکز در حوزه روابط با چین



مجیدرضا حریری، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین در این نشست با تاکید بر اینکه لازم است یک فرماندهی واحد برای سیاستگذاری متمرکز در حوزه روابط با چین داشته باشیم تا به تعیین اولویت‌ها بپردازد، بر ارتقای سطح روابط اقتصادی ایران و چین تاکید کرد و اظهار داشت: تاکنون بیشتر در حوزه تامین مالی از چین کمک گرفته‌ایم ولی در برنامه‌های بلندمدت باید این سطح را افزایش دهیم.

حریری با توصیه به تمرکز دکتر قالیباف بر سیاستگذاری اصلی مراودات اقتصادی، تصریح کرد: موضوع نهادسازی که از سوی رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران مطرح شد یک موضوع بجا است اما باید مراقبت کرد تا این ایده نهادسازی تبدیل به نهادهای موازی نشود و تمرکز بر سیاستگذاری مورد توجه قرار گیرد.

او همکاری‌های منطقه‌ای را به مثابه پلی دانست که می‌تواند ایران و چین را به یکدیگر بیشتر نزدیک کند و خاطرنشان کرد: برای چینی‌ها این بستر و تضمین را ایجاد کنیم تا در مکران پالایشگاه بسازند و نفت خام تحویل بگیرند و فرآورده‌ها را خودشان حمل کنند.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین، مسئله زنجیره تامین را مسئله روز چین دانست و تاکید کرد: در حوزه زنجیره تامین باید طوری به معرفی خود بپردازیم که چینی‌ها جذب شوند.

این امکان را داریم که چین را با یک پل ۲۲ کیلومتری در دریا به شبه جزیره عربستان و آفریقا متصل کنیم.

افزایش ۱۲۰ درصدی واردات بدون تعرفه پس از آغاز عملیات گمرکی ویژه در سراسر جزیره منطقه آزاد تجاری هاینان



هایکو، ۱۷ ژوئن (شینخوا)—بنا بر اعلام مقامات محلی در روز چهارشنبه، واردات بدون تعرفه در بندر آزاد تجاری هاینان (FTP) از زمان آغاز عملیات گمرکی ویژه در سراسر جزیره تا ۳۱ می، ۱۲۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته و به نزدیک به ۲,۶۵ میلیارد یوان (حدود ۳۸۸ میلیون دلار آمریکا) رسیده است.

بر اساس داده‌های دفتر کمیته اداری بندر آزاد تجاری حزب کمونیست چین، کمیته استانی هاینان و گمرک هایکو، فروش داخلی تحت سیاست معافیت تعرفه واردات برای محصولات که ارزش افزوده آنها پس از پردازش حداقل ۳۰ درصد باشد، در طول دوره پنج و نیم ماهه به ۵۸۰ میلیون یوان رسید و حدود ۳۰,۲۵ میلیون یوان در تعرفه‌ها برای شرکت‌ها صرفه‌جویی کرد.

چین در ۱۸ دسامبر عملیات گمرکی ویژه در سطح جزیره را در منطقه آزاد تجاری هاینان آغاز کرد. این سیاست شامل «دسترسی آزادتر در خط اول» برای تجارت بین هاینان و مناطق خارج از مرزهای گمرکی چین و «دسترسی تنظیم‌شده در خط دوم» است، جایی که قوانین استاندارد گمرکی برای کالاهایی که از هاینان به سرزمین اصلی منتقل می‌شوند، اعمال می‌شود.

به گفته وانگ فنگلی، معاون مدیر این دفتر، در شش ماه از زمان آغاز عملیات گمرکی ویژه در سطح جزیره، سود سهام این سیاست با سرعت بیشتری آزاد شده است.

سیاست واردات بدون تعرفه «خط اول» همچنان به گسترش پوشش و افزایش اثربخشی خود در طول این دوره ادامه داده است. بندر یانگپو در منطقه آزاد تجاری هاینان، به عنوان یک بندر اصلی باز، شاهد گسترش دسته‌بندی کالاهای وارداتی خود از تجهیزات تولید سنتی در مقیاس بزرگ به مواد اولیه و کمکی متنوع و قطعات دقیق و غیره بوده است که توسعه متنوع کل زنجیره صنعتی را تسهیل می‌کند.

در «خط دوم»، سیاست معافیت تعرفه واردات برای محصولات که پس از پردازش حداقل ۳۰ درصد ارزش افزوده دارند، به سطوح عمیق‌تر زنجیره صنعتی گسترش یافته و بخش‌های کلیدی مانند فرآوری مواد غذایی، زیست‌پزشکی و لاستیک طبیعی را پوشش

می‌دهد. این امر چشم‌انداز صنعتی را از پروژه‌های آزمایشی منزوی به توسعه خوشه‌ای سوق داده و تعداد فزاینده‌ای از شرکت‌ها، هاینان را به عنوان «پایگاه پردازش مرزی» برای بازار سرزمین اصلی چین تثبیت کرده‌اند.

گمرک هایکو همچنین از طریق نوآوری نهادی، تسهیل ترخیص گمرکی را افزایش داده و مکانیسم «ترخیص مستقیم» را برای کالاهای واجد شرایط با تعرفه صفر و ضمانتی اجرا کرده است. تعداد اقلام اظهارنامه در مانیفست‌های گمرکی از ۱۰۵ به ۳۳ کاهش یافته است. در مجموع ۷۰۰۰ تن کالای وارداتی تحت این مکانیسم ترخیص شده و میانگین زمان ترخیص گمرکی برای کالاهای وارداتی ۲۰ درصد کاهش یافته است.

در حال حاضر، گزارش شده است که ۱۰ بندر «خط دوم» به راحتی کار می‌کنند و اقلام اظهارنامه برای محموله‌های خروجی جزیره بیش از ۶۰ درصد ساده شده‌اند.

طبق آمار، از ۱۸ دسامبر تا ۳۱ می، حجم واردات و صادرات کالاهای هاینان به ۱۷۳,۹۸ میلیارد یوان رسید که نسبت به سال گذشته ۵۴,۶ درصد افزایش یافته است. در مجموع ۱۰۳۲۵ شرکت جدید در گمرک ثبت شده‌اند که افزایشی ۵۷,۸ درصدی را نشان می‌دهد. در همین حال، خرید بدون عوارض گمرکی از خارج از کشور با ۲۰,۵ درصد افزایش به ۲۰,۳۴ میلیارد یوان رسیده است.

مقامات محلی اعلام کردند که هاینان به طور فعال با قوانین اقتصادی و تجاری بین‌المللی با استانداردهای بالا همسو خواهد شد، به طور مداوم سیاست‌ها و سیستم‌های نهادی FTP را بهبود خواهد بخشید، اصلاحات را در زمینه‌های کلیدی به طور پیوسته پیش خواهد برد و به تدریج گشایش نهادی را گسترش خواهد داد.

People's Daily

شانگهای میزبان کنفرانس جهانی هوش مصنوعی ۲۰۲۶

یک مقام چینی اعلام کرد: بندر شانگهای در چین در ماه آینده میلادی میزبان کنفرانس جهانی هوش مصنوعی ۲۰۲۶ و نشست سطح بالا درباره مدیریت جهانی هوش مصنوعی خواهد بود.



به گزارش سرویس بین الملل خبرگزاری صدا و سیما از پکن، جوهای بینگ، معاون رئیس کمیسیون توسعه و اصلاحات ملی چین، در یک نشست خبری گفت: «چین مشتاق است از این کنفرانس به عنوان فرصتی برای تقویت بیشتر همکاری‌های بین‌المللی در زمینه هوش مصنوعی با همه طرف‌ها استفاده کند».

او افزود: مدیریت هوش مصنوعی بر آینده بشریت تأثیرگذار است و موضوعی مشترک برای تمامی کشورها به شمار می‌رود.

این مقام چینی گفت: چین از چندجانبه‌گرایی و اصول باز بودن و فراگیری حمایت می‌کند و به طور فعال مدیریت جهانی و همکاری‌های بین‌المللی در حوزه هوش مصنوعی را پیش می‌برد و از این طریق به ارائه راه‌حل‌های چینی برای توسعه جهانی در عصر هوشمند مصنوعی کمک می‌کند.

وی ادامه داد: چین توسعه و امنیت را به صورت هماهنگ دنبال خواهد کرد، چندجانبه‌گرایی را به طور فعال اجرا می‌کند و از رویکرد مردم‌محور و استفاده از هوش مصنوعی در مسیر خیر و منفعت عمومی حمایت خواهد کرد.

جوهای بینگ همچنین گفت: چین به مسئولیت‌های خود به عنوان یک کشور بزرگ عمل خواهد کرد، مدیریت و کنترل خطرات را تقویت می‌کند، پیشگیری از تهدیدهای احتمالی را در دستور کار قرار می‌دهد، همکاری در زمینه تنظیم مقررات هوش مصنوعی را بررسی خواهد کرد و همراه با سایر طرف‌ها برای مقابله با خطرات ایمنی هوش مصنوعی همکاری خواهد کرد.

خبرگزاری صدا و سیما

رقابت شرکت‌های چندملیتی برای تبدیل شدن به "شریک نوآوری چین"



هفتمین اجلاس رهبران شرکت‌های چندملیتی در شهر چینگ‌دائو با شعار «همگام با پانزدهمین برنامه پنج‌ساله؛ حرکت به سوی نوگرایی و آینده» برگزار شد و بیش از ۳۰۰ مدیر ارشد از شرکت‌های بزرگ بین‌المللی را گرد هم آورد. آنچه در سخنان شرکت‌کنندگان بیش از هر چیز به چشم می‌خورد، تکرار واژه «هم‌آفرینی» یا «خلق مشترک» بود؛ مفهومی که نشان‌دهنده تغییر عمیق نگاه شرکت‌های چندملیتی به بازار چین است.

این تحول را می‌توان در سه مرحله خلاصه کرد: «ورود به چین»، «ریشه دواندن در چین» و اکنون «نوآوری مشترک با چین». روندی که همگام با رشد و تحول اقتصاد چین شکل گرفته و امروز وارد مرحله‌ای تازه شده است.

گنگ مینگ، رئیس منطقه چین شرکت فرانسوی آلستوم، در این نشست تأکید کرد که همکاری با چین دیگر صرفاً به انتقال فناوری یا بومی‌سازی محصولات محدود نمی‌شود. به گفته او، هدف اصلی اکنون توسعه نوآوری مشترک با شرکای محلی است؛ به گونه‌ای که دستاوردهای فناورانه در چین شکل بگیرند و سپس به صورت مشترک راهی بازارهای جهانی شوند.

تسائو یانگ، معاون مدیرعامل شرکت آمریکایی بیکر هیوز و رئیس منطقه چین این شرکت، نیز با اشاره به تغییرات سال‌های اخیر گفت که در گذشته چین عمدتاً به عنوان بازار نهایی فروش محصولات دیده می‌شد، اما امروز توانمندی‌های تولیدی و فناورانه شرکای چینی به سرعت ارتقا یافته و دو طرف در حال عرضه مشترک محصولات و فناوری‌های توسعه‌یافته در چین به بازارهای بین‌المللی هستند.

یانگ لان، مدیر ارشد امور عمومی هربالایف چین، نیز اظهار داشت که جذابیت چین دیگر تنها به ظرفیت مصرفی این بازار محدود نیست. به گفته او، بلوغ روزافزون اکوسیستم صنعتی و نوآوری چین باعث شده محصولات طراحی و توسعه‌یافته در این کشور به بازارهای جنوب شرق آسیا و سایر مناطق جهان صادر شوند و چین به تدریج به «منبع الهام و خاستگاه نوآوری جهانی» این شرکت تبدیل شود.

بسیاری از مدیران حاضر در اجلاس، پانزدهمین برنامه پنج‌ساله چین را نقشه راهی برای گسترش و تعمیق حضور خود در این کشور می‌دانند.

دنيس دپو، رئيس مشترك هيئت‌مديره جهاني شركت مشاوره‌اي رولاند برگر آلمان، معتقد است اين برنامه از اهميت راهبردي برخوردار است؛ زيرا علاوه بر تسريع نوسازي صنايع سنتي، زمينه رشد حوزه‌هاي نوظهوري همچون هوش مصنوعي، سلامت و درمان و خودروهاي انرژي نو را نيز فراهم خواهد كرد .

ليو جيانگ، معاون مديرعامل شركت آمريكايي روويتي و مدير منطقه چين بزرگ، نيز تأكيد كرد كه پانزدهمين برنامه پنج‌ساله حمايت سياسي روشني از نوآوري‌هاي زيست‌پزشكي ارائه مي‌دهد. او افزود كه اين شركت با چشم‌اندازي روشن، مصمم است به يكي از «شركاي نوآوري چين» تبديل شود .

از گسترش دسترسي به بازار گرفته تا همكاري‌هاي تحقيق و توسعه، و از كاربرد فناوري تا نوآوري مشترك، شركت‌هاي چندمليتي بيش از هر زمان ديگري در حال پيوند خوردن با اقتصاد چين هستند. در آستانه اجراي پانزدهمين برنامه پنج‌ساله، اين شركت‌ها نه تنها به آينده اقتصاد چين خوش‌بين‌اند، بلكه مي‌خواهند به بخشي از روند «نوآوري چين» تبديل شوند؛ روندي كه مي‌تواند آينده‌اي مبتني بر همكاري و منافع مشترك را براي همه طرف‌ها رقم بزند.

CRI Online



بر اساس گزارش سال ۲۰۲۶ درباره صنعت علمی-تخیلی چین که توسط «مؤسسه پژوهش‌های ترویج علم چین» منتشر شده، این صنعت در سال ۲۰۲۵ به درآمد ۱۲۶٫۱ میلیارد یوان (۱۸٫۶۱ میلیارد دلار) دست یافته است که نشان‌دهنده رشد ۱۵٫۷ درصدی نسبت به سال قبل است. به این ترتیب، صنعت علمی-تخیلی چین برای سومین سال پیاپی از مرز ۱۰۰ میلیارد یوان عبور کرده است.

صنعت علمی-تخیلی چین با تکیه بر توسعه پرقدردتر مالکیت فکری، پیشرفت فناوری‌های دیجیتال و تجربه‌های نوآورانه مصرف‌کنندگان، به شکل عمیقی با بخش‌هایی مانند ادبیات، سینما و تلویزیون، گردشگری فرهنگی، تولید و آموزش پیوند خورده است. در نتیجه، یک زیست‌بوم صنعتی منسجم‌تر و کامل‌تر به تدریج در حال شکل‌گیری است.

در «شهر علم گوانگ‌مینگ» که یکی از قطب‌های نوآوری در شن‌جن استان گوانگ‌دونگ در جنوب چین به شمار می‌رود، «وو یان» استاد دانشگاه علوم و فناوری جنوبی و نویسنده شناخته‌شده آثار علمی-تخیلی، به همراه «چن یوئه هانگ» مشاور فرهنگی منطقه گوانگ‌مینگ شن‌جن و «این دی» دانشیار دانشکده تئاتر، سینما و تلویزیون دانشگاه شن‌جن، مشغول تکمیل پیرنگ فصل پایانی سه‌گانه علمی-تخیلی مشترک خود بودند.

گفت‌وگوهای عمیق آن‌ها موضوعاتی از پیامدهای اجتماعی هوش مصنوعی تا چالش‌های اخلاقی جاودانگی انسان را در بر می‌گرفت. وو که همچنان تحت تأثیر این تبادل نظر گسترده قرار داشت، گفت: «این یک گفت‌وگوی بسیار رضایت‌بخش و الهام‌بخش بود».

شهر علم گوانگ‌مینگ به عنوان منطقه آزمایشی ساخت مرکز جامع ملی علوم در منطقه خلیج بزرگ گوانگ‌دونگ-هنگ‌کونگ-ماکائو، میزبان مجموعه‌ای از تأسیسات بزرگ علمی است که پژوهشگران در کنار آزمایشگاه‌ها و سکویهای پیشرفته تحقیقاتی در آن فعالیت می‌کنند. در اواخر سال گذشته نیز بخش علمی-تخیلی آکادمی ادبیات پنگ‌چنگ با تمرکز بر خلق و پرورش آثار علمی-تخیلی و توسعه مشترک ادبیات و پروژه‌های سینمایی علمی-تخیلی بومی شن‌جن در این منطقه تأسیس شد.

این شهر علمی فضایی خلاقانه و تخصصی را در اختیار پدیدآورندگان قرار می‌دهد. آن‌ها به شکل مستقیم به زیرساخت‌های علمی بزرگ دسترسی دارند و هم‌زمان از فضاهای تبادل آزاد برای پرورش و تکمیل ایده‌های خلاقانه خود بهره می‌برند. چن گفت: «تماس مستقیم با تجهیزاتی مانند رایانه‌های کوانتومی، تخیل علمی را تقویت می‌کند. این شهر علم، بستری بسیار مناسب برای نوآوری و خلق آثار علمی-تخیلی فراهم کرده است.»

رویدادهایی مانند «هفته علمی-تخیلی پنگ‌چنگ»، مجمع‌های ادبیات علمی-تخیلی و جشنواره‌های نمایش‌های علمی به طور مستمر در شهر علم گوانگ‌مینگ برگزار شده و توجه روزافزون مردم را به خود جلب کرده‌اند. «وانگ لینگ یو» مدیر کتابخانه منطقه گوانگ‌مینگ گفت: «ژانر علمی-تخیلی با نیروی تخیل، توسعه بلندمدت جامعه را پشتیبانی می‌کند و هم‌زمان با ایده‌های نو، به کاوش‌های علمی الهام می‌بخشد.» در گوانگ‌مینگ، با اتکا به زیرساخت‌های پژوهشی پیشرفته‌ای مانند مرکز ملی ابررایانه شن‌جن و آزمایشگاه خلیج شن‌جن، بذره‌های بیشتری از خلاقیت‌های علمی-تخیلی در حال رشد هستند.

در حوزه سینما و تلویزیون نیز فناوری‌های نوظهور به طور مداوم مرزهای روایت‌گری علمی-تخیلی را گسترش می‌دهند. روی یک نمایشگر منحنی بزرگ LED، چشم‌انداز شهری با ساختمان‌های متراکم و خیابان‌های شلوغ جان گرفته بود. در مرکز صحنه، بازیگران با انسان‌های دیجیتالی که بر فراز شهر ظاهر می‌شدند تعامل داشتند. در مانیتورها نیز تصاویر تولیدشده رایانه‌ای به صورت لحظه‌ای پردازش می‌شدند و صحنه‌ها را واقعی‌تر نشان می‌دادند. در یک استودیوی تولید مجازی در پایگاه تولید دیجیتال شهر فیلم و تلویزیون چنگدو در استان سیچوان، یک مجموعه تلویزیونی علمی-تخیلی مراحل آزمایش پیش از تولید را پشت سر می‌گذاشت.

این استودیوی مجازی از زمان آغاز فعالیت خود با استفاده از محیط‌های سه‌بعدی مجازی و فناوری‌های واقعیت توسعه‌یافته (XR)، سناریوهای مختلف فیلم‌برداری را بازسازی کرده و امکان تولید مجازی را فراهم آورده است. «جونگ زی‌مینگ» نماینده پایگاه تولید دیجیتال شهر فیلم و تلویزیون چنگدو گفت: «این استودیو تاکنون بیش از ۱۰ دارایی دیجیتال آماده از جمله مناظر بیابانی و شهری ایجاد کرده که آن را به گزینه‌ای مناسب برای تولید آثار علمی-تخیلی تبدیل می‌کند.»

برخلاف فیلم‌برداری سنتی با پرده سبز، تولید مجازی امکان پردازش هم‌زمان جلوه‌های بصری را فراهم می‌کند و به همین دلیل بخشی از مراحل پس از تولید زودتر انجام می‌شود و زمان فیلم‌برداری کاهش می‌یابد. «بای یی‌تسونگ» نایب‌رئیس انجمن صنعت تولید سریال‌های تلویزیونی چین گفت ترکیب آثار علمی-تخیلی با فناوری‌های پیشرفته تولید مجازی نه تنها نیاز به فیلم‌برداری مجدد و هزینه ساخت دکورهای فیزیکی را کاهش می‌دهد، بلکه مشکلاتی مانند حرکت دوربین در صحنه‌های پیچیده را نیز برطرف می‌کند. او افزود که ادغام هوش مصنوعی، دارایی‌های دیجیتال استودیوهای مجازی را غنی‌تر کرده است. به گفته وی، خالقان آثار می‌توانند از هوش مصنوعی برای تولید فریم‌های کلیدی و افزودن آن‌ها به محیط‌های دیجیتال استفاده کنند تا دامنه گسترده‌تری از سناریوهای علمی-تخیلی خلق شود.

در همین حال، پیوند میان سینمای علمی-تخیلی و گردشگری فرهنگی نیز با سرعت بیشتری در حال گسترش است. «شو شویو» از ساکنان منطقه تونگ‌جو پکن که به تازگی همراه فرزندش تجربه کاوش فضایی را در یک مرکز تفریحی علمی-تخیلی برگرفته از آثار نویسنده چینی «لیو سیشین» پشت سر گذاشته بود، گفت: «حس مشارکت و تعامل فوق‌العاده بود. احساس می‌کردم واقعاً وارد یک فیلم علمی-تخیلی شده‌ام. هم سرگرم‌کننده بود و هم آموزنده.»

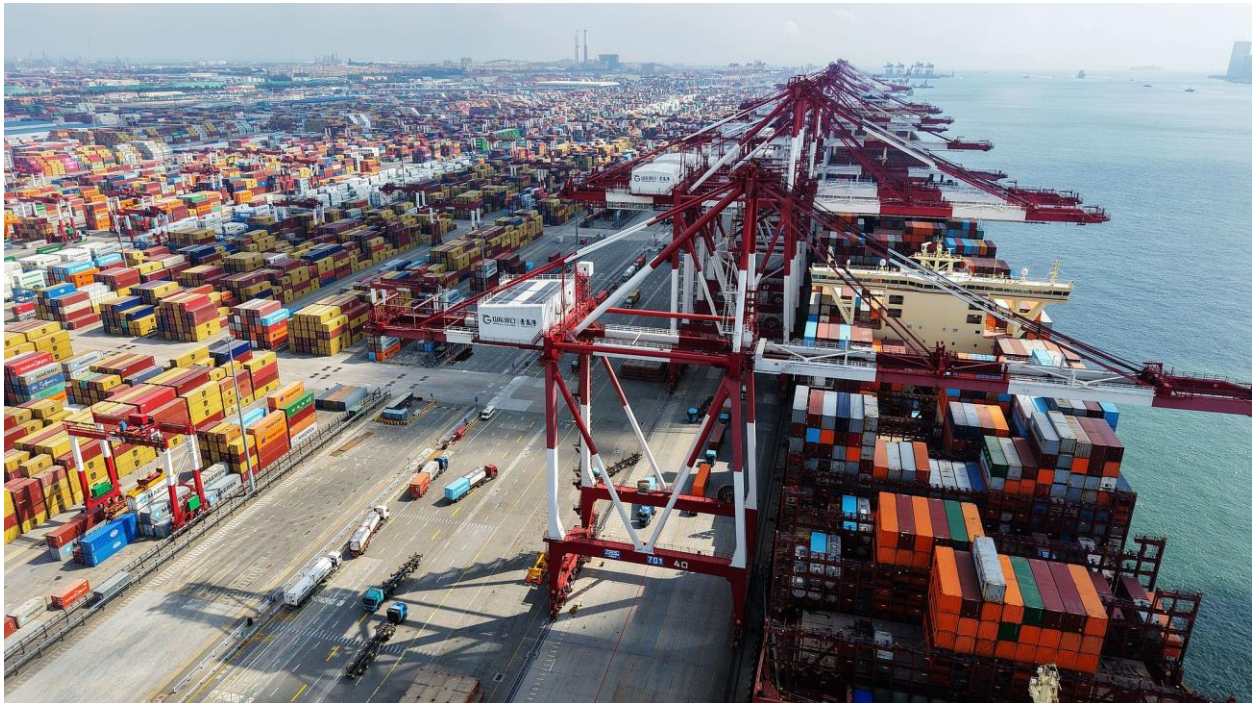
«یه شنگ‌وی» مدیر برنامه‌ریزی شرکت فرهنگ و گردشگری وابسته به گروه سرمایه‌گذاری پکن گفت این مرکز تفریحی از تغییر کاربری یک سایت صنعتی قدیمی ایجاد شده و دارای پنج منطقه بزرگ تجربه همه‌جانبه و یک سینمای تعاملی پانوراما است. این مجموعه با الهام از شش اثر کلاسیک لیو، از جمله «زمین سرگردان»، «دریای رویاها» و «کوچ زمان»، تخیل ادبی را از طریق دکورهای

سینمایی، جلوه‌های نوری تعاملی و چیدمان‌های دیجیتال به تجربه‌های فضایی ملموس تبدیل می‌کند. بازدیدکنندگان می‌توانند با استفاده از هدست‌های واقعیت مجازی به کاوش در روند تکامل جهان بپردازند یا به عنوان اعضای «نیروی دفاع از زمین» در مأموریت‌های حفاظت از سیاره مشارکت کنند.

یه گفت: «هدف ما این است که بازدیدکنندگان را از تماشاگر صرف به مشارکت‌کننده تبدیل کنیم تا بتوانند دنیای علمی-تخیلی را به صورت مستقیم تجربه کنند.» این مرکز از زمان افتتاح رسمی خود در ماه مارس سال جاری تاکنون نزدیک به ۱۰ هزار بازدیدکننده داشته است.

در سال‌های اخیر، پروژه‌های گردشگری فرهنگی با محوریت علمی-تخیلی بیش از گذشته گسترش یافته‌اند. بسیاری از این پروژه‌ها در حال آزمایش فضاهای همه‌جانبه، محتوای باکیفیت و تجربه‌های متنوع هستند. این طرح‌ها علاوه بر تبدیل شدن به مقاصد گردشگری فرهنگی، به بستری مهم برای آموزش علوم نیز تبدیل شده‌اند.

CRI Online



وقتی امروز از اقتصاد چین سخن گفته می‌شود، معمولاً نخستین واژه‌ای که به ذهن می‌رسد «تاب‌آوری» یا «انعطاف‌پذیری» است. این توصیفی مفیدی محسوب می‌شود، اما شاید دیگر کافی نباشد. یک نظام تاب‌آور در برابر شوک‌ها مقاومت می‌کند و به وضعیت پیشین بازمی‌گردد، اما یک نظام «ضدشکننده» گام فراتری برمی‌دارد؛ خود را تطبیق می‌دهد، دوباره سازمان می‌یابد و زیر فشار نیرومندتر می‌شود. با این معیار، اقتصاد چین در بسیاری از جنبه‌ها از مرحله تاب‌آوری عبور کرده و به سمت ضدشکنندگی حرکت می‌کند.

این به معنای مصون بودن چین از چالش‌ها نیست. تفاوت اصلی در توانایی آن برای تبدیل فشار به قدرت نهفته است؛ فرایندی که می‌توان آن را «متابولیسم شوک» نامید، جایی که فشار به سازوکاری برای ارتقای اقتصاد تبدیل می‌شود.

تنش‌های تجاری تنوع‌بخشی به بازارها را سرعت بخشیده، محدودیت‌های فناوری نوآوری بومی را تحریک کرده، وابستگی به انرژی وارداتی و هزینه‌های زیست‌محیطی صنعتی شدن سریع به رشد چین به‌عنوان قدرتی در انرژی پاک و فناوری سبز کمک کرده و فشارهای جمعیتی نیز پذیرش رباتیک و اتوماسیون را شتاب داده است. هم‌زمان، تعدیل بخش املاک در کنار افزایش سرمایه‌گذاری در تولید پیشرفته، خدمات اطلاعاتی، هوافضا و مالکیت فکری در حال انجام است.

داده‌های تازه اقتصادی این تحول را هرچه بیشتر آشکار می‌کنند. در ماه مه، ارزش افزوده بخش تولید فناوری پیشرفته چین نسبت به سال قبل ۱۵,۱ درصد رشد کرد؛ رقمی که بیش از سه برابر رشد ۴,۵ درصدی کل تولید صنعتی است. تولید تجهیزات چاپ سه‌بعدی ۵۴,۴ درصد، باتری‌های لیتیوم-یون ۴۰ درصد و ربات‌های صنعتی ۲۷,۹ درصد افزایش یافت. الگوهای سرمایه‌گذاری نیز همین مسیر را نشان می‌دهند.

طی پنج ماه نخست سال ۲۰۲۶، سرمایه‌گذاری در محصولات دارای مالکیت فکری ۹,۳ درصد افزایش یافت. سرمایه‌گذاری در تولید رایانه و تجهیزات اداری ۱۸,۳ درصد، در تجهیزات هوافضا ۱۶,۷ درصد و در خدمات اطلاعاتی ۱۳,۸ درصد رشد داشت. این ارقام به

معنای پایان کامل گذار از رشد مبتنی بر املاک نیست، بلکه نشان می‌دهد که هم‌زمان با افول موتور قدیمی رشد، ظرفیت‌های تولیدی جدید در حال شکل‌گیری هستند.

اهمیت این روند تنها به چین محدود نمی‌شود. صندوق بین‌المللی پول برآورد می‌کند که چین حدود ۳۰ درصد از رشد اقتصاد جهانی را به خود اختصاص می‌دهد. در شرایطی که رشد جهانی همچنان ضعیف است و نااطمینانی ژئوپلیتیکی بازارهای تجارت، سرمایه‌گذاری و انرژی را دچار اختلال کرده، ثبات اقتصادی در مقیاس چین کف مهمی برای تقاضا و تولید جهانی فراهم می‌کند. آمار تازه تجارت خارجی نیز این نقش تثبیت‌کننده را نشان می‌دهد. در پنج ماه نخست سال ۲۰۲۶، کل تجارت کالایی چین ۱۵,۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت. مهم‌تر آنکه واردات ۲۰,۵ درصد رشد کرد که از رشد ۱۱,۸ درصدی صادرات سریع‌تر بود. این تفاوت اهمیت دارد، زیرا نقش چین در اقتصاد جهانی تنها به تأمین کالاهای تولیدی محدود نمی‌شود.



بازار گسترده این کشور برای تولیدکنندگان مواد خام، صادرکنندگان محصولات کشاورزی و شرکای صنعتی در سراسر جهان سفارش، درآمد و اشتغال ایجاد می‌کند. تجارت با کشورهای شریک ابتکار کمربند و جاده (BRI) نیز در همین دوره ۱۳,۶ درصد افزایش یافته که نشان‌دهنده تنوع جغرافیایی بیشتر روابط تجاری چین است.

این تنوع یکی از روشن‌ترین نمونه‌های ضدشکنندگی به شمار می‌رود. محدودیت‌ها در برخی بازارها، شرکت‌های چینی را به گسترش روابط با آسیای جنوب شرقی، آفریقا، آمریکای لاتین و خاورمیانه سوق داده است. نتیجه فقط کاهش وابستگی به یک مقصد واحد نیست، بلکه شکل‌گیری شبکه‌ای گسترده‌تر از تجارت است که می‌تواند در زمان فشار بر روابط دوجانبه، جریان کالا، قطعه و سرمایه را حفظ کند.

نقش چین در گذار جهانی به انرژی پاک نمونه دیگری از همین روند است. آژانس بین‌المللی انرژی برآورد می‌کند که صادرات فناوری‌های انرژی پاک چین در سال ۲۰۲۵ از ۱۶۵ میلیارد دلار فراتر رفته و حدود نیمی از صادرات جهانی این فناوری‌ها، به‌جز تجارت میان کشورهای عضو اتحادیه اروپا، را تشکیل داده است. افزایش ظرفیت تولید چین به کاهش هزینه پنل‌های خورشیدی و باتری‌ها کمک کرده و دسترسی به انرژی‌های تجدیدپذیر، حمل‌ونقل برقی و ذخیره‌سازی انرژی را آسان‌تر ساخته است.

به این ترتیب، چین نه تنها تثبیت کننده رشد، بلکه تثبیت کننده هزینه های گذار به انرژی پاک نیز شده است. فناوری هایی که در پاسخ به چالش های انرژی و محیط زیست چین توسعه یافته اند، اکنون به دیگر کشورها برای برقی سازی اقتصاد و کاهش وابستگی به سوخت های فسیلی کمک می کنند.

همین روند به تدریج در حوزه اتوماسیون نیز دیده می شود. پاسخ چین به پیر شدن جمعیت، افزایش سرعت تولید و به کارگیری ربات های صنعتی بوده است. این توانایی ها تنها به چین محدود نخواهد ماند. اروپا، ژاپن، کره جنوبی و بسیاری از اقتصادهای دیگر با فشارهای جمعیتی مشابه روبه رو هستند و راه حل هایی که در مقیاس بزرگ در چین توسعه یافته اند، می توانند در آینده بهره وری طیف گسترده ای از جوامع سالخورده را افزایش دهند. چین هم زمان در حال ایجاد حوزه های اقتصادی کاملاً تازه ای نیز هست. نمونه برجسته آن «اقتصاد کم ارتفاع» است؛ مجموعه ای از فعالیت های صنعتی و تجاری در حریم هوایی زیر هزار متر، از پهپادها و لجستیک هوایی تا حمل و نقل هوایی شهری. این حوزه تنها آغاز راه است.

اقتصاد چین در عصر هوش مصنوعی احتمالاً صنایع جدیدی را پدید خواهد آورد که امروز تصور دقیق آنها دشوار است. بسیاری گمان می کنند محدودیت های تجاری، محرومیت فناوری و فشارهای جمعیتی مانع پیشرفت چین خواهد شد، اما دیدگاه ضد شکنندگی نتیجه ای متفاوت ارائه می دهد: همین فشارها به کاتالیزورهای مدل توسعه نسل بعدی تبدیل شده اند. چین آسیب ناپذیر نیست، اما کارنامه آن نشان می دهد که اقتصادی با توانایی ویژه در جذب شوک ها، تبدیل آنها به فرصت و افزایش اختیار راهبردی خود است.

CRI Online